

САҢА ОЛОХ

Чурапчы улуунун ханыага

ХАҢЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫҢ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

2003 сыл
АЛТЫННЫҢ
21 КҮНҮ
ОЛТООРУУНУҢ
№ 122 (9032)

ХОПТОБОВО - ТААС СУОЛ

Бу күннөргө тобус томтордоох тыа сирин улууһа Чурапчы эмиэ чугдараан ылла, аата-суола кизиник ааттанна. Ол эбэтэр, бүтүн историяҕа киирэр улахан суолталаах дьаһаллар ытыллылар. Бастатан, Өлүөнэ өрүс Илин агарыгар газ кэллэ, улуу тренер Д.П.Коркин 75 сыллаах үбүлүүһүн аан дойду таһынаах көгүл тустуу көбүрө тэлгэһэ, аны бу ааспыт нэдиэлэҕэ Өлүөнэ уута Диринг Чычааһын толордо. Үс төгүл үөрүү

Дьол-соргу сөбөтөбүн кэлбэт дииллэрини, сирин ситэрэн, аны алтынны ый 15 күнүгэр Хоптобо нэһилиэгэр Дирингэ таас суол тийбитэ үөрүүлээхтик бэлиэтэннэ. Күн иккис агарыгар болдоммут бу дьаһалга нэһилиэк олохтоохторо оболуун-кырдыаһастыын муһунулар, ыраактан-чугастан ыгырынылаах күндү малдыттар кэллилэр. Оттон бу күн болбонто кинилэр тутуллубут дьонунан суолу ажалыт "Дорстрой" ХЭО уонна "Мелиоратор" ГУП тутааччылары буоллулар.

Үөрүүлээх дьаһаллар бүс-бүтүннү Дирингэҕи народнай театр турар томторугар ытыллылар. Чурапчытан кэлэн бэйүлээх иһинэн аһар оҥоруулаах суол икки өттүнөн кэккэллэ уонна театр территориятын иһили араас өңгөөх былаахтар, музыка, диктор өрө күүрүүлээх уруйа-айхала бырааһыннык сүргэтин көтөҕөллөр.

"Суол — олох сайдыыта. Суол — уйгу-бийик төрдө!" — диир диктор саҕатынан улуус биһир бөдөҥ нэһилиэгэр таас суол дьиргылды-көтөҕүттэ бэлиэтээр түгэн официальной чааһа аһыллар. Суол үлэһиттэрэ Эбани албаан тахсаллар.

— Чурапчы — Диринг таас суолун тутуу өссө 1997 сылтан саҕаланна. Ол, дьэ, тийиэн кэллэ. Ылык кырдыаһастыт Д.П.Лазарев үлө-бөҕө санаата эгэ бу. Тутууну уруксу салаата, баһылык А.А.Шадрин хорсундук саҕалаабыттарын бүтүн өйдүүр-саныыр наадалаах. Оттон үлэни тийгээр тиздидит "Дорстрой" ХЭО (начальник П.М.Наумов) иһинэн "Мелиоратор" ГУП (директор Г.В.Смирников) тэрилтэлэригэр диринг махтал. Суолбут инниилээх буоллун, салгыны бардын. Суол бырааһынныгынан! — диигэ байэтин эбэрдэттигэр улуус баһылыга И.Н.Аммосов.

Ол кэннэ сир-туом быһытынан суолу турса тардыллыбыт аалай лиценз кырыллар, аал уот оттуллан, ас кээһэн алгыс тыла этиллэр. Бочуоттаах малдыттары уоктаах кимыһынан аях туталлар.

Тыла ылар суол тийбит сирин хаһаайына — Хоптобо нэһилиэгин баһылыга Н.М.Старостин. Кини өрдөөбүтэ Д.П.Лазарев буор суолу тутарга кыгаан, былааннаан бэлиэ аспыт сиринэн бу таас суол кэлбиттээн бар дьонно, олохтоохтор астыналларын уонна 27 км үбүлүүнээх Чурапчы — Диринг суолугар үлө ахтыллыбыт икки тэрилтэ сыллата кэрчик-кэрчик үлэһэн, быйыл бүтэһигин 3 км үлэни толорон, балаһан иһин 30 күнүгэр госкомиссияга туттарбыттарын, эмиэ бэйэ нэһилиэк иһинэн ис суоллары оҕорууга ылсан Чычаас — Диринг

икки ардыгар 2,5 км суолу тутуу бүтүтүн иһитинэрдэ. Салгыны муһубут дьону Дирингэҕи народнай театр дьэтигэр үөрүүлээх миитингэ ыгырда.

Кийинэн толору театр ону эрэ күүппүтүү сардык уотунан, музыканан көрсөр. Диктордар эрдэттэн бэлэмизмит текстинэн "Дорстрой" ХЭО уонна "Мелиорация" ГУП тэрилтэлэрин үлэһэ кыайыларын, суолу оҕорууга бүтүгү ситиһиллэрин чөмчөтөн кэлсиһилэр, олохтоохтор ааттарыттан баһыба-махтал тылларын тиздэллэр. Холубур, ити 27 км суолтан сыл ахсын утумнаахтык үлэһэн кэлбит "Мелиоратор" ГУП тутулут ирээтэ 10 км. Оттон Саха Республикатынан Алараа Бэстээх — Халыма федеральной суола тутуллара былаанна-һааһыттан "Дорстрой" ХЭО тэриллэн, ол эбэтэр 1990 сылтан барыта 48 км усталаах суолу тутулут.

Үөрүүлээх миитин Дирингэҕи народнай хор толоруутунан саҕаланар. Онон уруй күүлэрдээх алааспытыгар Улуу өрүспүт Өлүөнэ энсиһилэр уута өрө өкөйөн кэлбитэ, Чурапчы уйгута үктэммитэ ыланна, айар-тутар дьоммутугар уруй-айхал этилинэ.

Ол кэнниттэн сценаҕа бастаһынан улуус баһылыга И.Н.Аммосов ыгырыллар. Иннокентий Николаевич улуус олохтоохторо өртөн кэтспит уулара собуруу нэһиликтэригэр кэлбитин, бу соторутааһыта Илин агарга аны газопровод туоратыллыбытын эттэ. Быйылгыттан таас суол оҥорууга хоту энэргэ Сыланга дьэри саҕаламмытын, манна Ф.С.Чичигина-ров салайааччылаах суолу көрөр-тутар тэрилтэ 2 км оҕорбутун, онон ис суоллары тутуу, уулуссалары оҕоруу былаана өссө да кизгин санатта. Итиэннэ манна улахан социальной суолталаах үлэлэр олоххо киирэн иһэллэрэ СР Президентэ, улуус салаалата сөптөөх дьаһаллары ылыммыттарын түмүгэ буоларын тоһоҕолоон бэлиэтээтэ. Түмүгэр: "Чурапчы улуутун санталы тийтээх бэйүлэктэрдээх оҕорорго үлэһиттээхтэ!" — диигэ.

Салгыны тэрилтэлэр суолу тутааччылары-



гар Сивцев Н.М., Скрыбин Н.Е., Степанов Н.Р. улуус муниципальной тэриллитин Бочуотунай грамоталарын уонна сыаналаах бэлэхтарин туттаргыр. СР Суол тутуутугар департаментин Бочуотунай грамотатынан, харчынан биризмийэлэринэн механизатордар А.В.Дарамаев, П.П.Ефимов, А.Н.Аржаков, "Дорстрой" ХЭО начальнига П.М.Наумов наҕараадалаһаллар.

Оттон тутааччылары уонна кинилэри сарга нэһилиэк үлэтигэр-хамнаһыгар, саҕалаабыт дьаһалатыгар мэлдьи да көмө-ама буолар Дьоккуускайга олорор биһир дойдулаахтарын нэһилиэк баһылыга Н.М.Старостин эбэрдэлиир, кинилэргэ Махтал суруктары, наҕараадалары туттарар. Ону чингээн олохтоох "Ылык" уонна "Кэнээри" уһууһааннар кырачааннара тахсан ылыһыллар-туойаллар, "Дорстрой" ХЭО иһинэн "Мелиоратор" ГУП үлэһиттэригэр биһирдэи аатталаан туран, бэйэлэргэ оҕорбут оҥорууларын бэлэхтиһиллэр.

Транспорт уонна сибээс министрствотун былааннааһынга отделын начальнига Н.В.Лыткин тустаах министерство, "Мелиоратор" ГУП директора Г.В.Смирников уонна "Дорстрой" ХЭО начальнига П.М.Наумов тэрилтэлэрин үлэһиттэрин улахан бөлөҕөр Бочуотунай грамоталары, Эбэрдэ уонна Махтал суруктары, өйдөбүннүк бэлэхтэри туттараллар. Онон эрэ бүтүһүлэр. "Дороги-Саха" АО дизнүрдүк тэрилтэлэрин аатыттан бу алтынны 19 күнүгэр бэлэһэнэр суолу тутааччылар профессиональной бырааһынныктарынан эбэрдэлээн туран, үлэ бастыннарыгар Бочуотунай грамоталары, аналлаах Знактары туттараллар.

Кинилэр истэригэр анал Знагынан улуус баһылыга И.Н.Аммосов наҕараадаланар.

Эбэрдэ тыл барар Дьоккуускай куоракка олорор биһир дойдулаахтарыгар, олор истэригэр кинилэри бүтүн баһылаан-көһүлээн илдьэ кэлбит "Хоптобо" түмсүү салайааччытыгар Г.Н.Нестеревкэ, Тастан эрэ буолуо дуо, мизэ-тэтигэр нэһилиэккэ да бу суолу тутууга сүөгүнүн-сылгынан, сибиинньэһэн, уу харчынан спонсордаан күүс-көмө буолбут баһынай хаһаайыстыбалара, предпринимателлэр, биһирдигээн дьэиэ кэргэттэр элбэхтэр эбит. Тыл барар кинилэргэ. Холубур, "Томтор", "Дьөгөгөй", "Алгы", "Чочууда" баһынай хаһаайыстыбалара, "Агро" МТС, П.П.Федоров, М.П.Филиппов, С.И.Сергеев, П.П.Федоров — Сомоҕо дьэиэ кэргэттэрэ уо.д.а.

Оттон уһууһаан кырачааннара, оскуола үөрэнээччилэрэ, олохтоох народнай театр артыыстары көрдөрбүт улахан концерттарыгар биһир дойдулаахтара И.И.Наумов үлэһит Саха государственной Опера уонна балет театрын артыыстары кыттымы ылбыттара үлэ дьонун сүргэлэрин көтөхтө. Кинилэр сыралаах үлэлэрин биһир дойдулаахтара үгкүүтүттэр Дария, Дмитрий Дмитриевичтэр, солистар Борис Алексеев, Елена Мокучова курдук искусство маастардары эбэрдэлээтилэр.

Үлэ бырааһынныгын чизлигэр хараҥа халлаанга фейерверк салыта күлүмнүү оонньоото.

С.СМИРНИКОВА.

Хаартыскаларга: суол кэлитин үөрүүлээхтик бэлиэтээһин түгэннэ.

БИЛЛЭРИИ

2003 сыл ахсынны 7 күнүгэр Государственной Дума депутаттарын быыбара буоларынан алтынны ый 22 күнүттэн саҕалаан Россия иһигэр туох эмэ биричиинэнэн (үөрэххэ, санаторийга, профилакторийдарга, о. д. а.) барар дьонно улуустаабы территорияльной комиссия хоһуттан открепительной дастабырыанна ылааххытын сөп. Ити дастабырыанна ханна тийбит сиргитигэр куластыыр бырааптанабыт. Онон барааччылар открепительной дастабырыанна ыларгытыгар.

Улуустаабы быыбар территорияльной комиссията.



БИЛЛЭР - КӨСТӨР АЛБАН ААТГАХ...

(Р.И. Константинов Социалистической Үлз Геройа буолбута 55 сылын бэллэтээһин)

Доход тутунг уадрасайм,
аба калтаныс уадрас дабын аят-
тары угулдуула угулганым,
бир угулмаша угулдуу
кэмаларатар аяттары да аят-
тамыт буолан, ага "Соци-
листический Уаг Героя"
дизин дан истикатары баа-
ра дуо, олохторунан хитис-
налар. Он ариари суу-
суурайан-сотом, аадам и-
тэрип аады урууку үтү
үтэстэр, үтэстэ кыабыллар
улам олох рифи дикис кы-
пал аяттарар.

Аастыт моддмэ боотысатыгар, алтынны 17 күнгэр, ыһадааһылар чулуу кинилэро — аһырыт сылгыыт Роман Меркозьятыын Константины саканар республикада бастаанын Социалистическэй Улс Геройа буолбута 55 сыын уруннаахтик, өрө кутааһытээхтик баян-тээттилад.

Үерүүлэхэ дүнхэл бастахыг сүтүмэрингэн Чурдалыттан Мындагайыга дээрн 70 километрге аттар күрэтэйниглэре буулга. Сарсыарда В час буулугта Мындагайыгын сүүл төрдүгүр анга ат байылалар, таайыт күрдүк сүтүмэстэрин үрдүгүр туруллар. Барыаатарын ниннэ эзүрдэ тылы бу күрэтэйнигын нилсэн-сагдалын ылаачын, улууска ат спордун федерациятын толорор директора И.И. Харламыев, тын хэбэйиыстыбатын управлениетын начальнига, улуус баһылыгын солбурасчы И.И. Филиппов аталлар. Угуустут ытык хинига, ССРС Государственнай Бирюуиыатын лауреат, саадын тулары ылыныы өрө түтүт М.С. Толстоуева күрэтэйиыкчилэргэ алгыс тыны этэн эел угуу арчылаптын кытта бастаахын сүүрү сүүлгэ Табенэт (Мугудай, тренер Н.М.Пермяков, сүүрдүгүн К.К.Гермоленко) тахсар. Ити конниттан угуу сүүлү Мындагайыттан үс, Чыаллараттан ики ат сүүлгэ ыкыран, стартер В.Н.Соловьев ракетниыцак ытарын кытаран ГАИ маршыннигын кыч

ИНТЕРНЕТ-УЧЕБНИК

Алтар суонга сийдээр кэмнэ-
гэр Мыдабайы бэлтгэлээр 21 ча-
стен Р.И. Константинов Социалисти-
ческий Ула Герояа буюу 55 суу-
гар ачлаах үерүүтэх бэрэалын-
ны санга кулун дэмжэ уус-уран са-
малдэтынэсх ветерана И.П. Ефим-
ов алгыс этэн алар. Олооток арты-
ыстар Армазан Дырунй бүтүүтүн
түтэнэн дырун, очотобу кэм ты-
мын сэдлэны толору мустубу
көрөөчүлэртэ киһи астынар пынз ты-
эллэлэс.

Пол күрдүк күн ортодо күтүлгүндөй дон тобо суулан, оокууларда кийинчерээк кинигар тийген Амма орто оокууларыгар Р.М. Константинов ватарыналар үөрүүдөз минтинингар кытынылар. Бу бөлкө түгөнүкөн олоктуктору, оокуула коллекцияны улус баылыгы И.Н. Амосов, олоктос оокуула профкомун председатели В.Н. Петров эбердэлзетилер. Адыман милмет кыла, РФ профсоюзаректаининин үтүмдөз үлөнгө А.В.Новов, аймактарын ватарыгтын "Ростовский" аттизтээз үлөнгө В.Е. Попов чугас имикларин ага олоктос оокууларда ингармининитигин улаканьык астынан, үөрүүтарин үдөзтөн туран, кээк номинацияларга сылтат туттардылар стипендияды олоктосбууттарын түйүкөн эмиглерө аюкур күйгүрүктөн, ыгыттайынган көрсүтүлөз. Урууларын үдөз управлениетын начальнигын солбуйзаны М.П. Антипина, Саха Республикадын бастаны Үлэ Геройин ага оокууларда ингармининин эбизээк эбизиниостининин, оюмор кинигын куруук үдөзтүк тут омыдымдартадын сапатан туран, сага муушвалый алапратуранын баэрэтээгинин үдөүчү өсөс илдэтте.

Министин бүтэрэн элэгэн турбул
кудук Чурагчигтан түслүт атгарып
бннр-бннр тнннн каталлор. Кура-
ктннн кылаабынэй срдүдүгө И.М.
Харамтыев Тэбанэт (Мутудай) 3 ч.
32 мм кардөрөм бастаадын, Но-
на (Мырагалдайы, И.М.Колтунов) 3 ч.

33 муң. көрөдөрөн иккинчиден, Түндүгө (Чыгыштарга, ТХКП) үзүлгөнүнөн — 34:35 муң. Бактагы булбуттарын кышкыңар. Дып манноң кылыгыңар ыароон-там тоңубекте, буулаңа санжаларын булжуртупка, тэлпиг атыктарын мөлтөпкөзө сүрүүнү бастагыңан түмүктөзөт "Мындабайы" ТХКП турурбут бизинен, бириктөк миз-асталарга тиксибнтэр телевизорун-ам, кытыбыт аттар билиробиң би-ризмийкөзримиз набырадаланчы-лар.

Энтин эрээс мэргэжлээр малч-
машар замын тогтолгоон дурдм
буцаан Мындагайгайтан багтар
кастах Армазан саймылгар өтөр
тнхмээр. Үерүүдэх бхны-мдгы
срлтогтар мэмөрмалнай дуускны
вхны ширин -түүлүн олрлртх вете-
раинаар Сэбигтэртн председатэл
Н.Г.Михайлов салаам нхтга.

[illegible]

Ойро-сөрбүй дүнэн темаларга кэспэ-
бмалар даһылааттары оһордотар.
Маны тас өттүмүн сыгыга коопер-
ацияны тэрнэи, учуот-отчуотуна,
Р.И. Константиновһы үйүтүтүн болту-
руостарыгар Тыз калгаһытыбатым
министерствотым Плененной үтүсэ
дапартаменни судейын кэчелыгыт
К.Ф.Охонендинов, ити департамент
кылабынай специалита К.Е.Бори-
сов, ветеринарнай наука кандидата
И.С.Третьяков, сыгы интиртүмөн
үйүтүн-сэһиын тухары дьарактаһыт
Е.В.Мастюков устда санааларын
үлүһүннүтэл.

Манна Бинри бэлэстнгр жэда-
Мындрээйлэр хэжэ сүүлгэ
сүүлгэ тэрхэ хэмбэ булган,
"тот" чинэйрэр төрүүлсрнөн тэ-
хэлээй мстхбтхн нэчнэй-чннэйр
институтун кызды энгэдэрнэн үлэ-
абигтэрэ лол кураук үс сүүлн түүл-
на. Бу үс сүүл үстэв мхн аттүтэн
вйдхөн, өйөлөн эрэд талынхнх,
собруунан тийэс нэчнэй-чннэйр
үлэгэр ыгылымчлэр. Сырхал үлэ-
твэх хэмбэга, дүмүтэж булган. Чн-
найрэр бэлэлсрнн рэкмендэжн-
рын сөгөрн, мсбэлкннэйтэн мхл-
гал. бэлнчнр тэжүүлнн институт.

Научно-практическая конференция ұйыраар биир туун бытымынан 2006 сыга Р.И. Константинов 110 саапык республика таһымнаа бөлүмдээрин ийрар. Мындараайылар бу бөлүм датаны керсе, биир куустан кыбылорко, билигиттэн олохторко, былааннаах үмөн ынталлара эрийилэр. Сака бастаы Социалисттиккай Үлө Гөрөйм Р.И.Константиновы үйөтүтүм биир түгүмкүн кти бэлкз датаны керсе тьа хаһаайыстыбатын академиятум дощона, тьа хаһаайыстыбатын наука-тын доктора Р.В.Иванов үсөнэ үтүүс муниципальнай сэрлилмгитин бапылыга И.Н. Аамосов кинига онсүлүлм тахсынытыгар илин ту-түлүкүрө билдүа.

Бү түмсүүнэн сибээстээн улус
сылгыһыттарыгар элбэх наһараан

[illegible]

Научная-практическая конференция киннэитэн олохтоо артыыстары кытта ууустарбын культура үлэ-эбэнигэтин тэрийиигинин хол-болуулаах үлэтин көмүрт көрөөчү билиирээтин кытан, уурууу өбөө олох сислээн-кытотон бэбээ.

Олжотхотор бү дэвэл олоннь-
ордору тэрээгүй 110 сэлэн
көрсөгөө бэртээгүй тнрх буглар
бүлэг дэлзлээр. Кыраага да, өнөж.
Самартан бастахы Социалистичес-
кэй Үлэ Герояа Р.И.Константинов
дырлүй бүлбуга 55 сэлэгэр өмөн-
мыт бэлнэ күн үрдүк талынаахыт
нытхылан, коммюсия председателз
И.И.Филиппов, коммюсия чилизиз
И.И.Харзынгов уонна Болууур
нэлхилнэгэ (бөһылык Н.И.Петров),
"Мындагавайы" ТХЛК (предс. Н.А.Фе-
дотов) түбүбүрүт түбүкүзүмтэн
дөөн-сүртэ астынч тардаспытара -
бү буглар кимилэгэ мааста бөлүстэ.

Гаврилыч ПОПОВ.

ДҖЫЛ

ЧУРАПЧЫТТАН ДИРИНГЭЗ ДИЭРИ



Модун күүстэх техниканы
Мушалазгыннар, тэлмнжээнэр
Мань дьа барытын кыйдылар,
Марна бу тийэн калпылар.

Бүүлдэ бүхатыр бульдээр
Бур хайны астарар,
Ирмэнх буртан ингнбэг,
Тог да буртан толлубат.

Куораан-далай хоньустаах
Кутур улахан потруучи:
Кумааы, тааһы, буору
Куораан кутар толбон.

Кыяхтаах, сыыдам сырыылаах
"КамАЗ" модун массыыналар
Буор, таас бөбөнү таһаллар,
Буорунан суол сүннүүн
куталлар.

Дың саға аарыма скрепер,
Дың, элбәх да бугору хоруйлар.

Хос саға улэхан хоппогугар
Хонгуйан адалан
Кудулмччу кулар

Аны тээгчид ирээдүй
Авторейдер үлээ тулгар,
Сулбут нь уруун уструуруу,
Орун үлээлэри түүхтүүр.

Суол үлэлэрин сүрүнээтилэр
Убей, быраат Наумовтар,
Төрөөбүт төрүт Дирингнэригэр
Таас суолу снатан кэллилэр.

Аан дөйдүлүүн ситмениир
Аартыктыг арыйбытарга,
Аарыгыар таас таманнаах
Айан суолун түппүттарга
Айанныр бар дыон аатыттан
Айсал тыларын этиэбин,
Уйгулаах үтүн суол курдук
Уруй тыларын уууубун!
Уруй-тускул!
Махтал-мичил!

◆ Ийн нэвдэлтийн мэрчигтэйгээр

Алтынны 17 жүрүтүр Чүрөч-
таары "Айылдаш" Сынчылан кини-
тэр улустары дикт кэргэн Кинни-
тэрийининин Ийэ күмүтэр аналда
"Махтаныбарын ийбэ" дикт кыла-
ан оюлорбун күстэринин бэлт сэр-
гэх концерт буолан ааста. Оюлорбун
ырыа-тойуу кинилээх дэри кэһэлэ-
ринэр күс көрөөчү кэлэн, саала илэ-
"Аль" куддук түөлбүтэ кыттааччылар
аа, тэрийэччилэр да сэмээлэрин
көтөтө.

Бишкектен-Бишкек чыгындай мунаар-
дар сүндүдө тапкан ишканалар... Ол кур-
дук бастарынан "Сага" ИБК шыңган
үлөмдөр "Толмаксыя звезда" телера-
диокаденция конкурсуна хас да
төгүллөх лауреаттара "Улыбса
уфубаан кыпчакчаанчлзрө "Антошка
уфубаан кыпчакчаанчлзрө (сал. Е.
Сивцова), "Каскыл" уфубаан кыпчакчаан-
члзрө " (сал. З. Захарова) "Ийр-
кэлкэн минни" ырызы ошук иш-
тинин толкүдүктөр. Дитон "Кыпчакчаан-
члзрө" Сад кыпчакчаанчлзрөни ү-
лөмдөрүн карзаччлзрө докун иш-
тыкчаан карзаччлзрө. Бу асылдар
(сал. В. Мосорина) асылт асылдар
"Сур кетеру" фестиваль кыпчакчаан-

лаадынам, "Полярная звезда" конкурс дипломчидарынаа, лауреаттарынаа буолбуттарын толору түсүмүктүстүлэр. А.П. Гоголев аатынэн Чураччытаагы орто музыкальнай оскуолатын үөрэнээчиллэрин (сал. Е.Сивцева) толорууларыгар "Полюс", "Медленный вальс" үгүкүлэргэ, Чураччы орто оскуолатын "Күбүргэ" орто музыкальнай-образцавай ансамблэин (сал. Р. Саввини) "Үөрүү", "Белые росы" ырыалара куруук буоладыныа изилниилектик, үрдүк талымага толоруллан дыаа сэмэригинэн ыллаллар. Маны тэнэ Дулустайын Монастырьес "Кутунчук", Мэша Брысгалова "Кэрс саас", Света Филиппова "Эдэр саас" ырыалара, Христофор Захаров "Миссэр", Айаал Сивцев "Ийэм минээр" хиттоонноро хас биридин төрөппүтүмүстэлин, үөрүүтүн, астыныытын ылыбыта савдылға суку.

Түмнээс хамтлалыг барьсан самбаль сангад чиглэлээр, хамтаар чиглэлд ирэнг мөхөөллийн тусламжтай. Кэдр да өгүүлд биеэр сөнзүүлэн сайлагдахын эргэн ороонолуул, онгоцлогийг динг эргэнгөөр баацаарлар.

Лев КОЛЕСОВ,

Кырдыбасып Лааһарал
сынғабыт, туттут буор суолун
үлсәрдылар, кэнәттилер,
эс таманнаан үрдәттилер.

КҮҮРЭЭННЭЭХ КҮННЭРТЭН

1930-с сылар бүтүүлэригэр Чурапчытаабы комсомольскай тэрилтэни Чакыр нэһилиэгин кийитэ Е. М. Филиппов салайбыта. Егор Михайлович Чакыр нэһилиэгэр барт дыадагы дьэ кэргэнгэ төрөөбүтэ. Абатын Михаил Александровичы 1922 сыл от айын 5 күнүгэр Дуганов полковник баадаатын дыоно мухуур кыһын унурган таһыгар баалкынан кырбаан өлөрбүттэрэ. (Егор Михайлович көмүс умуоҕа аҕата көмүллүбүт сириттэн уонна хаамылаах курдук сиргэ ууруллан сытар). Кылааскабай охсууу уота бийи-санаатын эрдэ уһугунанан, уолчаан эдэр сааһыттан саҥа олох аартыгар киирэн үлэ-эһэ-хэмсээн барбыта. Бастаан дойдутар оройуоннаабы комсомольскай тэрилтэ, кэлин Верхоянскый, Нам, Чурапчы оройуоннарыгар ССКП райкомун бастакы секретарынан, Алексеевскай упраление начальнигынан, Дьоккуускайга олохтоох промышленность министринэн үлэстэбитэ.

Егор Михайлович очотообу комсомолоттар күргүөмнээх үлэ-эһэ-хэмсээн барт аҕыах түгэни чорботон "Сорох бэлиэтээһиннэр" дьин төбөлөөн акты суруйан хаалларбыта. Ону саҕалааннаабыттан бүтүөр дьэри хайдах баарынан уларыппакка тирээрдэбин.

СОРОХ БЭЛИЭТЭЭҢИННЭР

1939 сыл олункуу ыйыгар ЫСЛК 10-с уобаластаабы конференциятыгар Чурапчытан делегатынан таһыллан кыттыны ылбыттара: Е.М.Филиппов — райкомол секретара, Потапов — милиция начальнига, И.И.Мандаров — "Кыһыл сикмэ" колхоз комбайнера, М.Е.Захарова — Төлөйтөн ыанныксыт, Оконешиков

— М.Горькай аатынан колхоз бурдук үүнэрээччигэ.

Тоҕо бу туһунан суруйабын?

1938—1940 ос. оройуоннаабы комсомольскай тэрилтэ сабыдыала үрдүк этэ. Оччолорго партия райкома туруорар сорууттарын, уураахтарын олохто киллэрэр сүрүн күүһүнэн комсомол буолара. Тьа сиригэр калр болтуруоһун комсомол райкома быһаарар инициативалааҕа, ол курдук, колхоз председателинан кими талары, колхозтар кини бөлүөлөктөрүн ханна тутары комсомольскай тэрилтэ этии киллэриитинэн партия райкома быһаарара.

Комбайнер И.И.Мандаров комсомол инициативатынан райсовет исполкомун председателин солбуйааччынан быһаардыммыта, сотору сэбигэктээн өлбүтэ. Кини онуугар Хадаар иччата В.Н.Ксенофонтов талыллыбыта. Сарингэ баран өлбүтэ. Комсомол оруола үрдэһинэ маанык объективнай биричиинэлэрдэ:

1). Тьа сиригэр маҥнайгы сүһүөх партиянай тэрилтэлэр үксүгэр суохтара, саҥа тэриллэн эрэллэрэ.

2). Оройуон тэрилтэлэрин салааттыгар үксүн комсомолоттар үлэлиллэрэ. Холобура, Мосорин — прокурор, И.Е.Захаров — судья, Релин — райсока председатели, Потапов — милиция начальнига, Д.Егоров — КГБ, Р.С.Дьячковский — РОНО сибидиссэй, Мандаров, Ксенофонтов — райсовет исполкомун председателин солбуйааччылар. Н.С.Соловьев, Е.П.Харитонов, М.П.Ефимов — оскуола директордара у.д.а. этилэрэ. Кинилэр бары райкомол бюротун

уурааһын тьаҕа тахсан комсомольскай тэрилтэни хамсаталлара. Кинилэр көмөлөрүнэн уонна комсомол аппаратыгар таһыллан сүүмүрдэммит иччаттар үлэлэрин түмүгүнэн оройуоннаабы комсомольскай тэрилтэ икки сылга эмискэ үүмүтэ, комсомолоттар ахсаанына икки төгүл үрдэбилтэ, саҥа 22 дуу, 23 дуу тэрилтэ тэриллэбитэ.

Райком аппаратыгар ЧПУ 3-с курсун студенина П.И.Дьячковский, В.И.Ермолаев пионер отделыгар, Хадаартан М.Алексеев тарыйар отделга, национальной байыаннай оскуопаны бүтүрбүт К.Ефимов байыаннай отделга сибидиссэйинэн аноммьтара, инструкторынан Д.Ф.Дьячковский, умуот сибидиссэйинэн Н.Михайлов (партизан Харачас уола) үлэстэбиттэрэ. Уолаттар бары активнай, энергиялаах үлэһиттэр этилэр. Оччолорго комсомол үлэтэ ити үөлэ аттимибит биричиинэлэринэн быһаарыллара. Онуоха мин үлэстэһүн-өтөлөөһүн курдук саныыр сыһа. Мин үлүгэй үлэһиттэр бөлүмүгүн, ситиһиллэрин уонна актив үлэ каматун туһаммыт.

Өрө көтөбүллэн үлэлиин сындыан наһаа түгөн сыһааны оңорон партия райкомун бюротугар дьүүлээн турбыт. Ол маҥык этэ. СССР саҥа Конституциятын быһымынан олохтоох Советтар быһаардара 1939 сыллаахка ытыллыбыта. Оңо райсовет депутатынан комсомолоттартан кимнээби туруорар туһунан бийиги киллэриит испийэктиттэн партия райкомун бюротугар Р.С.Дьячковский сотон кэбиспиттэр. Ону комсомол райкомун бюроту дүүлүһэн баран партия райкома сыһа, хапта-

ан көрөн Романы депутатынан туруорарга дьин уураах ылыммыта. Ону партия обкомугар ким эрэ комсомол партияны утарда дьин угсубут. Обкомтан А.Т.Биликин бэрэбизкаҕа тахыста. Бийиги буруйбутун билимиппит, партия райкомун бюротуган сэрэтим ылбыллит.

Комсомол элбэх инициативалары көтөхтүтэ (сүһүү инициатива, бөлүөлөктээһингэ, культурнай революция, үлүүнү үрдэтигэ). Үрдүк үлүүнү ылар иһин Ефремовскай хансаһын Сибиргэ танийбитэ. Ону баһыан уонтан тахса иччат ээнолара үлэстэбиттэрэ, олох үксүлэрэ үрдүк үлүүнү ылбыттара. Бахсыга Телман аатынан колхоз ээньейока Решетников (Михайл дьин быһымылааҕа) үрдүк үлүүнү ылар колхозтунан бир тыһаҕаы бириэмийэ ылбыта. Оттон Оконешиков, (Максим Горькай ааты-

нан колхоз) райкомолтан сүрбэн бириэмийэ ылбыта.

Егор Филиппов.

1989 сыл муус устар 4 күнэ". Билингги иччаттар инициативага өссө улахан күргүөмнээх үлэ тууар. Атыннык, сагалыы үлэстэһин сүһүнүнэн. Ол соруу толорор иһин иччат түмсүн наада. Ханьыгын да иһин, салайаахка түмүү, күргүөмнээх биллэр-көстөр үлэ оңолулар.

Актыны суруйда, быһаарыны оңордо Иван ПАВЛОВ.

Хаартыскаҕа: (хаҥастан уҕа) Егор Михайлович кэргэнэ Валентина Михайловна, оҕолорун Лиззаны, Виталийы, Липпы кытары. Дьоккуускай, 1980-нүс сыллар.



Саха дьоно Ааллаах-Үүн таһаҕаһын таһыыга кыттыылары

ОЛОХ КЭРЧИКТЭРЭ

Мин аҕам Макаров Егор Григорьевич, Салаҥ нэһилиэгин кийитэ, Ааллаах-Үүн таһаҕаһын таһыыга үлүстэ сылдьыбыта. Кини сүрдээх элбэх кэпсээннээх, туруу үлэһит кийи этэ, "дьон киэнэ үс кырылааҕа таһаҕас таһыытыгар барар этилэр" дьин кэпсирэ. Күүһүн сыарҕа туураһын кытта аттанан баран, саас суол быстарыта кэлэр этилэр. Бийиги кыһын ийэбитинэн дьэбэтигэр ыалы дьулаах ылан кыстыырбыт.

Аҕам бастакы таһаарыстыбалары тэрийсипит, колхозка бастааһын кийибтэ кийи этэ. Хомуу биригэдириинэн, колхоз бырабыланыннытын чилизининэн, солбуйар председателинан үлэстэбитэ. Сайынын үстүү хос нобуруускаҕа сылдьыбыта: ферма сибидиссэйин быһытынан ыанныксыттары көрө-истэн баран, хомуу биригэдириэ буолан отчуоттарын кэрийэн кэлэрэ, ордубут кимгэ уолун Ньургустааны кытары атыннан от оҕустара. Киниэ дьонун кэрийэн үлэстэһин тутан кэлэрэ. Ааллаах-Үүнгэ таһаҕаһы таһым саҕаламмытыгар кини кырдыас, үлүгэ үөрүйэх буолан колхозтун дьонун салайан илдьэ сылдьыбыта.

Олох үөрөҕө суох, сатаан аахпат этэ, ол эрээри туох баар сыһыаралары барытын өйүгэр тутта сылдьар эбит этэ. Оччон кэпсэтигэ хаһан да ноһотурбат, барытын лоп-бааччы быһаарсан сылдьара. Фермага сибидиссэйдин сылдьан хаһан, ханнык ыанныксытха хайа ынаҕа төрөөбүтүн төбөтүгэр илдьэ сылдьан таһыы суруйара. Таһаҕаһы ыла-ларыгар уонна илдьэн туттаралларыгар нууччалык хайдах быһаарсан өйдөһөрүн билигин сатаан санаабыттан. Барсар дьонно эмиэ үөрөҕө суох этилэр, сорохторо эдэркээн мунуук оҕолор буолаллара. "Нууччаларга тийдэхпинэ нуучча буолан хаалабын", — дьирэ. Дьининэн, нууччалык билбэт, үөрөҕө суох кийини хайдах бабарар балыйахтарын сөбө эбитэ буолуо. Аара суолга хайдах эрэйдэнэллэрин быһыта-орула кэпсирэ. Сороһор сир ортотугар көлөлөрө ыран хаалан хонук сирдэрин дэлби сылайан-эстэн нэһилэ буолалара эбитэ үһү. Билигин аҕабыт кэпсирин оҕо сылдьан бэлиэтэнэн ылбатахтын хомойсоон, хайдах курдук ыраахан айаҥга сылдьыбытын ханьаака тахсар өхтүмүлэртэн аҕам дьэ өйдөөн баркыһиһын эрэ. Аҕабыт айданан кэлэһинэ бийиги, тоҕус оҕо, үөрөбүтүн, килиэз кэһиллээх кэлэрин, бэйэтэ кэлэн баран нууччалар хайдах дьини-уоту туттан олоһоллорун дьонго кэпсирээн эрэ өйдүүбүн. Бэйэтэ хайдах эрэйдэммитин туһунан кэпсэбэт этэ, наар аргыстарын тулуурдарын сөбүн-хайбаан кэпсирэ. "Уолаттарым үлэһит, сурактыах оҕолор, үлүгэй дьон буолан тахсыахтара", — дьирэ. Ордук Семен Платонов дьин буолан тахсыахтара. Ол Семен Петрович чачы кэлин туруу үлэһит, улахан ыал аҕата буолбута. Аҕабыт бир сырытын туһунан Саха АССР Верховнай Советин депутата Д.К.Дьячковский маҥык кэпсээн турардаах:

— Дьүгөр эрэйдэх бирдэ Ааллаах-Үүнтэн олус быстаран кэлбитэ. Ону көрөмүн дьэбэр киллэрэн чэйдээн аһарбыт. Атан сылабаарбар чэй өрөн, обургу соҕус чууунгга эт

буларан, бүтүн лэппэскэни кырбаан аһаппыт. Кийим аһыар кэмигэр мин кинини аһыанан ыһаа-ыһа саҥата суох олоһубут. Оңо сөлүгүм Дьүгөр бархасан чилиһинэн, ылыммит дьыалатыгар бөрүннүлээһин. Алдантан кэлэригэр колхозтугар ыһы бурдугун тийээн аҕалара. Ити үлүгэрдээх быстаран иһэн, көр, онтон хааһылаан олоһот эбит ээ. Кийи кинээ кимлэ, дьыһунааҕа, дьон барыта сөбүтүр кийиэ этэ.

Аҕам сыллата кэриэстэ таһаҕаска сылдьара. Арый бири сырытын ханниттан, бадаҕа, сарми сыларыгар, аҕабыт ыһыга сырытырына, Чурапчытан милиционер тахсан тутан киллэрэ. Дьыһыгэр таһаҕаһын уларыттан баран чэйдэри ыһыттыт. Төт буолуок, ыһы бурдугун уоран сибит кийи! — дьин аһаппата. Милиционер бэйэтэ ат мөһөн, аҕабыт ханниттан конвойдан испит, өссө сатын кийиэстэ сатын сүктэрибт. Киллэрэн хаһан кэбиспит. Сарсыныгар райсовет исполкомун председатели В.П.Гуляев аҕам дьыалатын истэн баран: "Макаров олус чилиһи кийи, хайдах да бурдугу уоран сибитэ буолуохтаах, дьыалатын аҕаһыт, көрүм", — дьибит.

Билсипитэ: Константин Макаров — Эгоми Уус дьонно дьыһыгэр хорууан, сиройдэр дэлби иһэн сыталларын көрөн аҕабыт бурдугуттан барсипит. Ону билэн баран, Василий Прокопьевич: "Бэйэтэ сибитэ, дьон тыһын быһаабыт, таһаарыт", — дьин дьыһыт. Оңон аҕам хааһыга бири хонон баран тахсан турардаах. Гуляевка "үтү кийи баар буолан быһаабыт" дьин сааһын тукары махтанара.

Бийиэз бөлүөлөктээһин 1949 сыллаахтан саҕаламмыта, Аҕабыт очотообу мизксинэн улахан, икки хос саҕааһынаах, кэжэ түнүктээх дьонно Салаҥга бастааһын туттубута. "Нууччалар маҥык оҕо туталар" дьин үһүн, бийиги кимгэ этилэринэн, стенька оҕоҕу бэйэтэ этэн, көрдөрөн Макаров Иннокентий дьин уус кийилин туттубута. Нууччалар кийиһини улаталар эбит, очоҕо олох баҕа буолар үлү дьирин өйдүүбүн.

Бийиги элбэх хонһолоску, ыалдыттаах буоларбыт. Аҕабыт сайдамын, сайаҕаһын, дьонно кытары олох бари болтуруостарыгар иһэн-тоһон кэпсэһэрин иһин кэбит боломуочунайдары наар бийиэз сырытынараллара. Аҕабыт: "Хонһо дьыһык олоҕо сылдьар", — дьин тылааҕа. Кырдык, аҕабыт дьыһык олоҕу олоһон ааспыта. Арыһанан саҕаабаҕа, таһаҕа тарпат этэ. Оҕолоро, сибидиссэй эһэс улустарынан тарбаһан олоһобут. Кийи олохтоон ааспыт үлэстэрин кэпсэки, хаалларбыт кэриэһин олох киллэрдэрибт дьин баалаахпыт. Аҕабыт 78 сааһыгар өлбүтэ. Хара өлөр дьин иллитин үлэстэн араарбатаҕа. Үлэ кийи олоһун улатар дьин тылааҕа.

Аҕабыт олоһон ааспыт олоһун аоскуйдуруттан бири суолу аҕынаах иһиник.

Анна ГОРДЕЕВА, педагогическай үлэ ветерана, СССР уонна РФ норуотун үөрэтириитин туйгуна.

МУЗЕЙГА — ХАЙАХСЫТТАР

Алтынны 14 күнүгэр улустары история уонна этнография музейыгар Хайахсыт нэһилиэгин историятын көрдөрөр быыстапка үлэтин саҕалаата.

Быыстапка аһылыгытыгар библиотекары М.Н.Кузьмина нэһилиэк историятын билиһиннэрдэ, кэбит ылдыт, Чурапчы олохтооҕо, үлэ, тыһа ветерана А.Д.Дорофеев аҕада тыһыгар: "Хас биридии кийи төрөөбүт алаһын историятын бэйэтэ үөрэтэн билиэстээх", — дьин чоһу бэлиэтэстэ. Быыстапка ис хоһоонун кулуп директора А.Н.Кузьмина сийилин кэпсэстэ.

Нэһилиэк историятын суруйууну тахсан испит поэт, Аҕа дойдуга сэринтигэр охсубут буолун Ф.П.Решетников 1939 с. саҕалаабыт.

Нэһилиэк сарин иһинэ 1100 кийилээх эбит, 104 кийи фронтка ыҥырыллыбыт, 388 кийи куус өттүнэн көһөрүлөн Эдигээн Натаратыгар сүккэммиттар. Фронтка 46 кийи, көһөрүлүү содулуттан 130 кийи өлбүтэ истэччинн толуктатар. "Дьыһылар — сарин ытылбаһыгар" дьин Аҕа дойдуга сэринтигэр Москва оборонатын кыттылааҕа М.Д.Климов матырыйалы мунньан, суруйан хаалларбыт кийигэстэ бири дойдулаахтарын ааттарын үлэтипит. "Кинилэр кыһыны ыһаһыттар" дьин көһөрүлүү кыттылаахтарыгар аналлаах стеньда, Г.Д.Ефимов "Сэтэ ини-бии сэриниттэр", М.Г.Пермякова "Ол уоптаах сымаларга", П.П.Флегонтов "Мугуһунан бырабар мугур үйөбөр" кийигэлэрэ очотообу кэми арыаллар.

Оскуола музейын үлэһитэ, ветеран учуутал Н.В.Лукин муспут матырыйааллара, ол иһигэр 1936 с. Москва куоракка бачээтэммит П.А.Ойуунускай "Хонһоноро" бири сыанаалаах экспонат буолан уурулуна.

Көрөөнү болломтотун 1980 с. нэһилиэк Бүтүн Сокоһаабы социалистическай курактыһыт ылбыт ылмыла, СР государственной деятелэ, Ил Түмэн бастакы председатели, СР үтүөлээх юриһа, поэт уонна тыһааччыт А.П.Илларионов олоһун, айымныларын, кийи аатын сүгэр оскуола үлэтин көрдөрөр альбом, буклет, СССР доруобуйатын харыстабылын туйгуна, үрдүк категориялаах травматолог-ортопед врач, спортсмен В.В.Боженов олоһун, кийи аатын сүгэр балыйа үлэтин, "Курадыгы" оҕону эми-ир-чэбидирдэр маҕыһ үлэтин отчуота тардаллар.

"Алар таланнаахтар" стеньда эдидийдин-балысты Александр Степановна Константинова — Дарлана, Мотрена Степановна Павлова — "Наара суохтар" мияматора театрын директора, СР народнай артиһа Алексей Павлов дьин кэргэттарин, биригэ төрөөбүттэрин тустарынан буклет, кийилэр кийигэлэрэ көрдөрүүгэ уурулуунулар.

Бири улахан мизксини "Уу — олох төрдө" дьин "Лена — Туора Күөл" водоемд үлэҕэ кийиритин республика бүтүүнэ бэлиэтэбэт аҕаҕыдөөк быраһынынныгын көрдөрөр стеньда илла. Нэһилиэк иһини сайдыытыгар үлэс сыраларын бирибэт, "Туора-Күөл" ассоциация салайааччылары Р.Р.Иванов, Н.Д.Поксеев, дьыһыта балыйаҕа И.И.Филиппов у.д.а. оруоларын хайахсыттар тоһоҕолосон бэлиэтэстилэр.

Улахан мизксини нэһилиэк кийи туттар дьин кэргэттаригар аналлаах буклеттар ылмылар, саха иһиттэр: кыттылар, ырааһалар, көҥөлөйдөр, чороһоһор бири бастыҥ мизксэ турулар. Таксидермист Р.В.Поксеев үс үлэстэ, төрөөбүтүн көрбөт дьыһылааһыт П.К.Иванова өрөн хаалларбыт кийи сирүгэ, студентка Х.С.Егорова абстрактнай ис хоһоонноох хартыаналара, художник Е.Н. Кузьмин үлэлэрэ быыстапканы сэрэкситтилэр.

Быыстапка нэһилиэк историятын сийилин сырдата эрээри, экспонат аҕыһа, уран тарбаһаахтар оңолуктара суоҕа сымаатта.

Алтынны 24 күнүгэр дьэри быыстапканы сийилин "өрөн, ааһын эл-баҕи билэн барыаһытын оҕо.

Музей научнай сотрудинга В. ПОПОВА.



ОБЪЯВЛЕНИЕ

Чурапчинский гранильный завод приглашает на работу огранщиков. Оплата сдельная. Так же объявляет набор молодых людей до 30 лет на обучение по специальности "огранщика алмазов в бриллианты" с последующим трудоустройством. Срок обучения 6 месяцев. Обращаться по телефону 41-701 или по адресу: с. Чурапча, ул. Ныдыли, в здании МТС, вход с торца.

ЭЗЭРДЭННИЧЭН

Истеник саныр балтыбын, таптыр ээлийбитин, улган дунь кэргэн тапталгах ийгээн, эйбэс эбэтин, Арыйлаах кэлинигэн олохтоон Дамьянова Мария Марковна билин дунь кэргэн аатын 50 саахын туохтук үөрүүтүк күлгүнүн ийгээн, истеник эрдэнигит!

Билин эйгээн, эйбэс олохтоо, хаһан да санааһын түбэстэ, курулун үүгээн эр аҕаһы кийиһин, убаастыбын, эйгээн аҕаһын, мадун кэргэни күтүбүт. Убаастыр күлүлүтүн Ксенофонт Николаевич кытары өссө да үлүн сылларга билиһиннэп күрдүк элгэһэ олохтук, доруобай буолун. Олороругар, сизиниригэр өссө да күсчүмэ буола турдун аҕаһытын аныбыт!

Эбэргэни кытта Хатылытан Харлампьевтар,
Чурапчытан Харлампьевтар,
Дьоккуускайтан Коржовнар.

БИЛЛЭРИИЛЭР

Сэтиннигэ төрөөбүт, кугас, суһуһтар манган кыра туһахтаах аптаммыт орус ныйрай, аҕынныга төрөөбүт тыһы чөргөргө муостаах кугас эриэн, өрөбүтө манган ураанынныах сирэйиэх ныйрай сүтүлэр. Иккиннэ биригэ барытыара. Ким көрбүт 41-063 №-дээх телефонна биллэрэргитигэр.

Кугас мангаас аптаммыт, уга кулаһаар ойо быйы балкалээх орус тыһаас сүтүт. Ким көрбүт, бүбүт 41-566 №-дээх телефонна биллэрэргитигэр.

Хара дьуһуннаах, курулун төбөтө, өрөбүтө манган, сирэйи-гэр, аҕаһар манганнаах тыһы тыһаас сүтүт. Ким көрбүт эбэһэр аһата туруорар 21-218 №-дээх телефонна биллэрэргитигэр.

Бүтэй кугас тыһы борооску сүтүт. Ким көрбүт 41-067 №-дээх телефонна биллэрэргитигэр.

Макаров Николай Дмитриевич аатыгар бэриллбит 14 АВ сериялаах, 103380 нүмэрдээх водительскай дастабырыанна сүлүлүтүн диньэ суоһунан абыллар.

Кугас эриэн, мангаас, анар муоһа ханнары ынах, кугас өрүстээх тингэһэ ынах, сырдык кугас мангаас тыһы тингэһэ, холун дикси кэли өтө харанга кугас манган тыһы тыһаас, күөк күрүң эриэн тыһы тыһаас, кугас өрүстээх тыһы тыһаас, күрүң эриэн орус тыһаас сүтүлэр. Ким көрбүт 42-345 №-дээх телефонна биллэрэргитигэр көрдөһүбүт. Макаров Петр Михайловичка.

ЧУРАПЧЫ СЭЛИЭННЭЭТИН ОЛОХТООХТОРУН ИСТИЛЭРИГЭР!

2002 с. быстах тэрилтэлэргэ үлэстэбитэр, 2002 с. үлэстэн баран атын тэрилтэлэргэ күстүтэр уонна аҕаһыстарынан уеодомление тулуттар алтынны ый 23 күнүсэр дьэри суфаллык кэпэн көвөдөнн-еларытын Чурапчытаагы пенсионнай управление дьыттантас пас-портытын иддэ кэпэн илэргытыгар. Билсэр телефон: 41-644.

АТЫЫЛЫБЫТ

Икки эдэр бизлэри. Билсэр телефон: 42-185.

Продаю микроавтобус категории "В", 2001 года выпуска. Двигатель УАЗ-100 л. с. Обращаться по телефону № 42-226, после 18 ч.

Кэриэстэбил

ДЬҮӨГЭБИН МЭЛДЫ САНЫЫБЫН

Бу дьыл алтынны ыйга күндүтүк саныр дьүөгэм, эдмий туттан ыткытыр, убаастыр кийим Акулина Васильевна ШЕ-ТАКОВА хун сириттэн барбыта 1 сыл буолла.

Акулина Васильевна 1975 сылтан 1991 сылга дизри бири-га үлэстэн, үгүс үөрүүбүтүн, хомолтобүтүн тэнгэ үлэстэн, улус бири бөдөн тэрилтэлэргэ «Чурапчаагропромстрой» ту-туу тэрилтэлэргэ үлэстэбилибит. Акулина кассиртан саҕалаан кылаабынай бухгалтерга тийэ үүмүтэ. Кэтэктэн Якутскай-даагы финансовый техникуму бүтэрэн Чурапчы улуһугар бири бастыһынар ахсааннарыгар киирэр аҕаһар суоттуур үлэһит бу-олбута. Сүгэ, өгүһэ тутан үлэстэбэтэр да, улус бары улахан туһууларга үлэһэ кэмигэр киирэллэригэр, үп-харчы иһигэһэ суох кэлиитигэр туһунан да кэмнэммит өгөлөөх. Үлэтигэр олус бэринилээх, дьаһардаах, коллективтар үтүө сүбэтинэн, ылынарылаах, ылыктаах тыһынан ыткытабыллан туһана-

ра.

Тус олоһор үс уол оһону олоһун аргыһынан Петр Ивано-вич Шестаковтуун аҕаһарыгар туруордулар.

Дьүөгэм күстээх санаалаах, хорсун буолан олох киникээ анаабыт бары ыраахтарын тулуйан, мэлдьи үөрэ-көтө сылдьара. Үгүс дьүөгэлэрдээбэ, дөбөттөрдөөбө, куруук ыалды-ыттаах буолара. Кинилэргэ ыалдыттаабыт кийи сылаас чэй иһэн, миннигэс ас аһаан, толору санаа атаһаһан, чаһчээн барара.

Мунчаарар, санааргыр кэмнэрбэр куруук Линабын саны-ыбын, кинини кытта сүбэлэһибин. Дьүөгэм, эдмийим ситэ олоһорто олоһун олоһоро, сизиниэрэ салгыахтара дикан олус эрэнабын.

Дьүөгэтэ, балта Зоя Сибирякова – Захарова.
Алтынны, 2003 сыл.

Хатылы нэһилиэгин сайдытыгар үтүө суоһаастаахтык өр сыл-ларга үлэстэбит

ПУДОВ Павел Васильевич

ыраахан ыарымтан өлбүтүнэн кэргэнигэр Светлана Семенов-на, олоһоругар Илья, Света, кийиитигэр Катя, сизиниэрэ Павлика, аймахтарыгар кулурбаммытын тиздэбит.

"Нургуһун" уһуаан коллектива.

Кулурбаммытын тиздэллэр:

– Павел Васильевич өлбүтүнэн быраатыгар, ЧГФКСИ про-ректорагар Пудов Егор Васильевичка, кийиитигэр "Кыталык" уһуаан сабыдаскайыгар Пудова Варвара Петровнага, аймахтар-ыгар "Кыталык" уһуаан коллектива.

– Павел Васильевич олохтон туорабытынан кэргэнигэр Светлана Семеновнага, олоһоругар, кийиитигэр, сизиниэрэ ин-тернат-оскуоланы 1965 с. бүтэрибэтэр, воспитатель В. Р. Сидо-рова.

– Таһылар Павел Васильевич өлбүтүнэн санаастарыгар Светлана Семеновнага, кыһыгар Света, кийиитигэр, сизини-гэр, быраатыгар Егор Васильевичка уонна кини дьиз кэргэнигэр аймахтара Белинэр, Матвеевтар, Никоновтар.

– Павел Васильевич өлбүтүнэн быраатыгар Егор Васильевич Пудова, кийиитигэр Варвара Петровна Пудовага биригэ үөрэм-мит табаарыстара П. П. Макаров, М. Н. Макаров, И. Е. Номгоро-дов дьиз кэргэттэр.

– Таһылар кэргэнэ, аҕалара, эһэлэр Павел Васильевич өлбүтүнэн дьиз кэргэнигэр, аймахтарыгар Макаровтар, Табуна-новтар, Макаровтар, Коржиннар.

– Тыа хаһаайыстыбатын управлениетын кылаабынай агроно-ма Пудов Павел Васильевич өлбүтүнэн кэргэнигэр Светлана Се-меновнага, олоһоругар, быраатыгар Пудов Егор Васильевичка, аймахтарыгар улустаагы статистика отделын коллектива.

– Биригэ үөрэммит табаарыспыт, аҕалара, убайа Павел Ва-сильевич өлбүтүнэн кэргэнигэр Светлана Семеновнага, олоһору-гар, быраатыгар Егор Васильевичка, кини дьиз кэргэнигэр Чу-рапчы орто оскуолатын 1966 с. выпуһа уонна 10 "а" кылаас.

– Павел Васильевич өлбүтүнэн кэргэнигэр, олоһоругар, кийиитигэр, сизиниэрэ Субуруускай аатынан совхозка биригэ үлэ-лэбэт табаарыстара.

– Биригэ үөрэммит табаарыстара, оло саастарын доһоро Пудов Павел Васильевич өлбүтүнэн кэргэнигэр Светлана Семен-овнага, уолугар Илья, кийиитигэр, сизиниэрэ, кыһыгар, ай-махтарыгар Зинаида, Федот Константиновтар.

– Тыа хаһаайыстыбатын управлениетын кылаабынай агроно-ма Пудов Павел Васильевич эмискэ ыалдыан өлбүтүнэн кэргэни-гэр, "Кэскил" уһуаан үлэһитигэр Светлана Семеновнага, уолу-гар, кыһыгар, быраатыгар Егор Васильевич Пудова, аймахтар-ыгар улустаагы үөрэх управлениета, үөрэх үлэһиттарин проф-союзун комитетта.

Хаһаар нэһилиэгин олохтооһо, үлэ, тыыл ветерана

ПИНИГИНА Евдокия Семеновна

ыалдыан өлбүтүнэн кыргыттарыгар – Одьулуун орто оскуолатын начальнай кылааһын учууталыгар Карпова Александра Семенов-нага, Хаһаар орто оскуолатын педагог-маастарыгар Кривошап-кина Акулина Семеновнага, уолугар республиканскай спортив-най орто интернат-оскуола художник-оформителигэр Пинигин Иван Семеновичка, кинилэр дьиз кэргэттэригэр кулурбаммытын тиздэбит.

Үөрэх управлениета,

үөрэх үлэһиттарин профсоюзун комитетта,
Одьулуун орто оскуолатын коллектива.

Кулурбаммытын тиздэллэр:

– Ийгэ өлбүтүнэн Пинигин Иван Семеновичка быһбар территориальной комиссиятын коллектива.

– Тыыл, үлэ ветерана, норуот маастара Пинигина Евдокия Семеновна өлбүтүнэн уолугар Пинигин Иван Семеновичка Мугу-дайтан Г. К. Макаров.

Кылаан нэһилиэгин олохтооһо, тыыл ветерана, кырдыаһас убаастыр санаастык

КОРКИНА Мария Михайловна

ыраахан ыарымтан өлбүтүнэн олоһоругар, кийииттэригэр, күтүтэригэр, сизиниэрэ кулурбаммытын тиздэбит.

Местниковтар, Скрбиннар.

Кулурбаммытын тиздэллэр:

– Өр сылларга оскуола үлэһиттэригэр Мария Михайловна Кор-кина өлбүтүнэн олоһоругар, сизиниэрэ Кытаан орто оскуола-тын, олохтоох дьаһалта, балыһа коллективтара.

– Мария Михайловна өлбүтүнэн кыһыгар Анна Ильинич-нага, сизиниэрэ Надеждага, олоһоругар, сизиниэрэ Мыл-давайыттан Татьяна, Николай Лазаревтар, Дьоккуускайтан Людэ.

Дьоккуускай куорат олохтооһо бири дойдутаахтык

КРИВОШАПКИН Владимир Николаевич

хотоллоохтук өлбүтүнэн кэргэнигэр, өр сылларга интернат-ос-куолаа нууча тылын учууталынан үлэстэбит Кривошапкина Га-лина Александровнага, олоһоругар, чугас дьонугар, аймахтары-гар кулурбаммытын тиздэбит.

Үөрэх управлениета, үөрэх үлэһиттарин профсоюзун комитетта.

Күндү эдмийбит

ПАВЛОВА Наталья Николаевна

уһун ыраахан ыарымтан өлбүтүнэн кэргэнигэр, олоһоругар, би-ригэ төрөөбүтэригэр дьирин кулурбаммытын тиздэбит.

Ытык Күөлтэн С. И. Макарова, М. И. Кычкина,
Дьоккуускайтан Ю. И. Толстоухов уонна Сидоровтар.



Улууспут олоһун-дьаһаһын бары өттүнэн сырдатар "Сага олох" хаһыак-ка сурутаргын умнума!

Суругуу сыаната:

6 ыйга – 190 солк.

3 ыйга – 95 солк.

1 ыйга – 31 солк. 67 харчы.

Тэрилтэлэргэ 6 ыйга – 200 солк.

Редактор Г. Г. ПОПОВ.
ААДЫРЫСПЫТ: 678670,
Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а".
ТЕЛЕФОННАРЫТ:
редактор – 41-332, отделлар – 41-265,
E-mail: sakaoloh@churap.sakha.ru

Тэрийэн таһаараччылар: СР Правительствота, Чурапчы улуһун "Сага олох" редакционнай-издательскай холбоһук Государственной учреждение. Маассабай информация средстволарын туһунан РФ Сакуоннарын туһулууну хантуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бачээккэ СР региональной управлениетыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрацияламмыт нүмэһэ – ПИ №19-0423.

"Сага олох" редакционнай-издательскай холбоһук ГҮ. Офсетной бэчээт. Сахааһын № 122. Тираж 1733. 20. 10. 2003 с. бачээккэ бэриллэнэ.

Автор суругар этиллэр санаа редакция позициятыгар мадун сөп түбэһэр буолбатах. Суруука ийиллэр чакчылар кырдыктаахтарыгар эппэтиннэһи автор тус бэйэтэ сүтэр.